

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1921.

V Ljubljani, dne 25. februarja 1921.

Štev. 3.

16.

Vernikom o sv. Jožefu.*

V kratki, toda jedrnatí okrožnici z dne 25. julija 1920 naročajo papež Benedikt XV. vsem škofom katoliškega sveta, naj v sedanjem za katoliško stvar tako nevarnem času vernike opominjajo, da bodo še z večjo gorečnostjo častili sv. Jožefa. V smislu te okrožnice sem že v določbi z dne 3. novembra 1920 med drugimi naredbami priporočil, naj se letos v mesecu marcu vsak dan v cerkvi po sv. maši, ali zvečer molijo litanije na čast sv. Jožefa, naj se tretja nedelja po veliki noči posveti češčenju sv. Jožefa, naj se vam vsem za vsako sredo priporoče litanije na čast sv. Jožefu in pa vstop v bratovščino sv. Jožefa za srečno zadnjo uro.

Ker je torej mesec marec posvečen svetemu Jožefu, mislim, da pobožni želji sv. Očeta prav ustrezem, ako vam opišem visokost, svetost, slavo in uspešno pomoč sv. Jožefa. Ko boste vse te posebnosti sv. Jožefa prav razumeli, ga boste gotovo še bolj pristréno častili in bolj zaupno za pomoč prosili.

I.

Sveti Jožef je mož Device Marije. Tako kar naravnost trdi sv. pismo. Sv. evangelist Matevž dokazuje v rodovniku Gospodovem, da je res potomec Davidov. Ko je izpeljal rodovnik do sv. Jožefa, pravi: »Jakob je rodil Jožefa, moža Marije, iz katere je rojen Jezus« (Mat. 1, 16). Kmalu potem piše sv. Matevž o dogodkih pred rojstvom Gospodovim in pravi: »Ko je bila Jezusova mati Marija zaročena z Jožefom, se je znašla, preden sta prišla skupaj, noseča od sv. Duha. Jožef pa, njen mož... jo je hotel zapustiti... glej, prikazal se mu je v spanju angel Gospodov, rekoč: Jožef, sin Davidov, nikar se ne boj k sebi vzeti Marije, svoje žene.« (Mat. 1, 18—20). In ko je cesar Avgust ukazal popis vseh Judov, in je zato sv. Jožef moral iti iz Nazareta v Betlehem, piše évangelist Luka: »Šel je tudi Jožef

iz Galileje... v Betlehem... da bi se popisal z Marijo, sebi zaročeno ženo (Luk. 2, 4, 5).

In zares se je spodobilo, da je bil Jezus rojen iz zaročene Device. Tako je Bog varoval pred ljudmi čast in dobro ime božje Matere in njenega Sina, ki ga je bila spočela od Sv. Duha. Dete Jezus je pa tudi potreboval očeta, ki naj bi ga varoval in branil in mu poskrbel za hrano, obleko in stan. In Marija? Ali ni tudi ona potrebovala moža, ki naj jo varuje, ki naj sploh za njo skrbi in ki naj bo najbolj zanesljiva priča njene neomadeževane deviške čistosti?

II.

Sv. Jožef je oče Jezusa Kristusa. Ni bil oče po naravnem načinu, ker svojo človeško naravo je dobil Jezus iz Marije Device po obsenčenju sv. Duha (Luk. 1, 35), pač pa po drugih duhovnih vezeh, ki obstoje med očetom in otrokom.

Ker je bil sv. Jožef mož Device Marije, je bilo dete, ki ga je rodila prečista Devica Marija, po zakonskem pravu njegovo dete. In ali ni sv. Jožef vzel Jezusa za svojega, ko je opomnjen po angelu svojo že poprej zaročeno ženo Marijo vzel k sebi, da je skrbel za njo in za otroka, ki mu ga je božja previdnost dala po Mariji?

Da, vzel ga je za svojega in ga je tudi prav po očetovsko ljubil. Kaj je rekla Marija Jezusu, ko ga je izgubljenega tretji dan v templju našla? Rekla je: »Sin, kaj si nama tako storil? Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala« (Luk. 2, 48). Samo ob tej priliki čitamo, da je Marija Jožefu rekla: »Oče. Zakaj? Zato, ker je z njo iskal Jezusa in z veliko žalostjo pokazal pravo očetovsko ljubezen do Jezusa. In ali ni ravno taka goreča ljubezen v srcu očetovem ona duhovna vez, ki združuje očeta s sinom?

Očetovska ljubezen je Jožefa močno nagibala, da je za Jezusa prav po očetovsko skrbel. Hrano, obleko,

* Ta pastirski list naj se prečita vernikom s prižnice prve nedelje v marcu.

stan je Gospodu pripravil on. Ko je Gospoda zalezoval krvoločni Herod, je Jožef ponoči vstal, vzel dete in mater, pa bežal z njima v Egipt (Mat. 2, 14). In ko se je po smrti Herodovi vrnil, ni šel v Betlehem, ker je v Jeruzalemu vladal Arhelaj, kruti sin Herodov, pa bi bil Jezusu nevaren, ampak je šel v nepoznani Nazaret, kjer je do svoje smrti z žulji svojih rok skrbel za prečisto Devico Marijo in za dete Jezusa. In ali taka nežna skrb ni ona duhovna vez, ki veže očeta s sinom?

Zato pa tudi ni čudno, da je Jožef nad Jezusom imel in vršil pravo očetovsko oblast. Kaj pravi sv. pismo? Čujte! Ko sv. Luka pove, da sta Jožef in Marija Jezusa v templju našla, nadaljuje in pravi: »In je z njima šel in prišel v Nazaret in jima je bil pokoren.« (Luk. 2, 51.) Res, kot božji sin ni bil Jezus dolžan biti pokoren ustvarjenemu človeku; ampak prostovoljno je bil staršem podložen. Odtod sledi, da je Jožef imel nad Jezusom pravo očetovsko oblast. Kako lepo piše o tem sv. Alfonz: »Jožefa, ki si ga je Oče nebeški izbral za namestnika, je Jezus vedno kot očeta smatral, spoštoval in ga trideset let ubogal. In bil jima je pokoren, kar pomeni, da je bilo ves ta čas glavno opravilo Jezusovo: izkazovati pokorščino Mariji in Jožefu. Ves tisti čas je Jožef kot poglavar male družinice imel opravke, da zapoveduje, Jezus pa kot podložen, da uboga.«

III.

Visoka čast sv. Jožefa. Vsa čast preblazene Device Marije, da je mati božja, in vsa čast sv. Jožefa je v tem, da je mož Marijin in oče Jezusov. Lahko trdimo, da po svoji časti presega sv. Jožef vse stvari razen Device Marije. Le pomislimo!

Jožef je dobil ime očeta Jezusovega in je bil tudi zares oče njegov, ne po naravni, pač pa po duhovni zvezi. Ali so se angeli in svetniki kdaj tako imenovali? Nikdar! Ampak sv. pismo jih imenuje le služabnike in prijatelje božje. Čast očeta pa presega čast služabnika ali prijatelja, zato tudi čast sv. Jožefa presega vso čast svetnikov, vso čast apostolov in celo čast vseh angelov. Lepo govori o tem zopet sv. Alfonz, rekoč: »Sv. Jožef je toliko povišan nad angele, kolikor bolj častno ime je dobil, kakor pa so ga dobili angeli. Z imenom oče je bil sv. Jožef od Boga veliko bolj počaščen kakor vsi patriarhi, preroki, apostoli, papeži: vsi ti se imenujejo služabniki, edino sv. Jožef se imenuje oče.«

Prevzvišena je tudi čast sv. Jožefa, ker je imel pravo oblast nad Kristusom. Imel je to oblast deloma, ker se mu je Jezus drage volje podvrgel, deloma po naravnem pravu zavoljo zakona z Devico Marijo. Sv. Jožef je bil poglavar sv. Družine. Zato je po naravnem pravu Jezus Kristus bil podrejen

njegovi oblasti. Nikdo drugi razen Marije, Božje porodnice, ni imel kake oblasti nad Gospodom, ampak vsi so mu bili podložni in služabniki. Ta ponižna pokorščina Kristusova do oblasti sv. Jožefa kaže, da je čast njegova nad častjo vseh svetnikov in svetnic božjih.

Tudi kot možu Device Marije se pripisuje sv. Jožefu posebno visoka čast. Čast Marijina presega čast vseh stvari; odtod moremo sklepati, da tudi čast sv. Jožefa, njenega moža, presega čast vseh drugih stvari. Ta nauk nam potrjuje papež Leon XIII., ki piše: »Gotovo, čast Matere božje je tako velika, da večja ne more biti. In vendar, ker je bil sv. Jožef v zakonu z Marijo združen, moramo reči, da se je on k tej izredni časti tako približal, kakor nobena druga stvar. Saj je zakon najbolj tesna vez med dvema oseba in po sebi že podeljuje skupnost vseh dobrin. Torej sv. Jožef je bil Mariji za moža ne samo kot sodrug življenja, kot priča njenega devištva, kot varih njene poštenosti, ampak tudi kot udeleženec njene previsoke časti.«

IV.

Jožefova posebna svetost. Zelo verjetno in nekako gotovo je, da svetost sv. Jožefa presega svetost vsakega drugega svetnika. Odkod to vemo? Bog nam sicer tega ni razodel, pač pa moremo mi tako sklepati iz raznih okoliščin v življenju svetega očaka. Prepričajmo se!

Na posebno svetost moremo sklepati iz opravila, ki ga je Bog sv. Jožefu izročil. Sv. Tomaž Akvinski trdi po pravici: »Ako Bog koga za kaj odbere, ga tako pripravi in razpoloži, da je popolnoma sposoben, za kar je odbran.« Sv. Jožef pa je bil odbran, da je bil oče Jezusov in mož Device Marije. Moral je torej od Boga dobiti toliko milosti, da je bil sposoben oče Kristusov in mož Marijin. Po besedah papeža Pija IX. je Bog obdaril sv. Jožefa z izredno posebnimi milostmi. Da, ker ta poklic sv. Jožefa presega poklic vseh drugih svetnikov razen onega matere Božje, mora tudi milost, podeljena sv. Jožefu, presegati milost vseh svetnikov.

Živel je sv. Jožef mnogo let prav skupaj z Jezusom, ki je vir vseh milosti. In kakor čuti človek, ki je prav blizu ognja, več gorkote od onega, ki je od ognja oddaljen, tako moramo o sv. Jožefu trditi, da je bil milosti božje v veliko večji meri deležen kakor pa ostali svetniki razen Matere božje.

Pa tudi z Devico Marijo je sv. Jožef mnogo let živel kot njen deviški mož. Kot sebi zaročenemu možu je Marija prav gotovo želela in od Boga prosila prav obilnih milosti. Da, ker je njega ljubila nad vse druge stvari, je naravno, da je zanj prosila in tudi

izprosila milosti v večji meri kakor vsakemu drugemu človeku.

In kako je sv. Jožef napredoval v milosti, ker je imel obilnejša sredstva popolnosti kakor so jih imeli drugi svetniki! Kajne: mnogo let je živel pod eno streho z Jezusom in Marijo, z njima je vedno občeval, vzbujal je pogosta dejanja ljubezni do obeh, Marija je zanj molila in Jezus mu je njegov trud poplačeval z vedno novimi milostmi. Kdo pa bi mogel dvomiti, da sv. Jožef ne bi bil teh sredstev vestno rabil in da s podeljenimi milostmi ne bi bil sodeloval? Ako je pa zvesto sodeloval, si je od dne do dne, od ure do ure dobival vedno obilnejših milosti. Pa ni čuda, ako trdimo, da je imel ob koncu življenja toliko bogastvo milosti, da prekaša za Marijo vse druge svetnike in svetnice božje.

In nazadnje še nekaj. Vir zasluženja za nebesa je ljubezen. Zato je dobro delo toliko bolj zaslužno, iz kolikor večje ljubezni prihaja. Sv. Jožef je pa mnogo let v največji ljubezni služil samemu Jezusu, včlovečenemu Bogu! Ker taka služba ni bila dana nobenemu svetniku, moremo trditi, da so milosti sv. Jožefa in njegove zasluge mnogo obilnejše od onih vsakega posameznega svetnika.

V.

Slava sv. Jožefa v nebesih. Ali moremo za njo kaj vedeti? Moremo. Trditi smemo, da je jako verjetno, da slava sv. Jožefa v nebesih je nad slavo vseh svetnikov razen one Device Marije. Saj je vendar verski nauk, da mera slave v nebesih je obilnost posvečujoče milosti ob času smrti. Ker je pa sv. Jožef verjetno imel ob času smrti obilnejšo milost od drugih svetnikov, prekaša dosledno tudi njegova slava v nebesih ono ostalih svetnikov. Reči moremo, da je Jezusu in Mariji on najbližji.

Pa tudi spodobi se tako. Na zemlji je bil sv. Jožef Jezusu bližji od kateregakoli svetnika; saj je bil z njim v očetovskih razmerah. Te tesne razmere pa v nebesih niso pretrgane, ampak tudi v večnosti ostane sv. Jožef oče Jezusov. Zato se spodobi, da je tudi v nebesih njemu bližji od drugih svetnikov in da tako njegova nebeška slava presega slavo drugih svetnikov.

Na zemlji je bil sv. Jožef tudi z Marijo tesno združen. Saj je bil njen zaročeni mož. Kaj pa, ali bi mogli misliti, da je Bog sv. Jožefa in Marijo tako tesno združil samo za muke in trpljenje časnega življenja, da ju je pa v nebeškem veselju, v nebeški slavi nekako ločil, nekako razdružil in bi bili drugi svetniki Mariji bolj blizu od sv. Jožefa? Utemeljena je torej naša vera, da je v slavi nebeški Mariji najbližji sv. Jožef in da je v sreči povišan nad vse druge svetnike.

VI.

Varstvo sv. Jožefa. Na temelju ravnokar obrazloženih nauk moremo vsi spoznati, da ima pri Bogu prav mogočnega varuha in priprošnika sveta katoliška Cerkev in vsakdo izmed nas.

Papež Leon XIII. piše: »Božja hiša, katero je sv. Jožef kakor z očetovsko oblastjo vladal, je v sebi obsegala začetke nastajajoče Cerkve. Devica Marija namreč kakor je mati Jezusova, je tudi mati vseh kristjanov, katere je na Kalvariji med najstrašnejšimi bolečinami Odrešenikovimi porodila; ravno tako je tudi Jezus Kristus nekako prvorojenec vseh kristjanov, ki so mu po posinovljenju in odrešenju bratje. Odtod je razvidno, kako so sv. Jožefu krščanske množice na poseben način izročene v varstvo, namreč ona nepregledna, po vsem svetu razširjena družina, v kateri ima kot mož prebl. Device Marije in oče Jezusa Kristusa nekako očetovsko oblast. S svojim nebeškim varstvom sv. Jožef varuje in brani sedaj Cerkev Kristusovo, kakor je nekdaž nazareško družino skrbno varoval in v vseh potrebah za njo poskrbel.«

Sv. Jožef je torej varih sv. Cerkve, pa tudi vsakega posameznega vernika. In kako mogočen varih je on!

Molitev svetnikov namreč toliko več pri Bogu premore, kolikor bolj sveti so, kolikor bližje Bogu v slavi nebeški, kolikor bolj ljubljene prijatelji. Ker pa sveti Jožef prekaša druge svetnike v svetosti, slavi in prijateljstvu z Bogom, moremo po pravici sklepati, da tudi njegova prošnja zaleže pri Bogu več kakor prošnja drugih svetnikov. Sv. Alfonz trdi: »Zavoljo posebnih zaslug Jožefovih mu Bog ne odreče nobene milosti, ki jo za svoje varovance prosi.«

Pomenljiva je tudi okolnost, da drugi svetniki prosijo Boga kot njegovi služabniki, sveti Jožef pa prosi z večjo veljavo, kakor oče. Jezus je svetega Jožefa na zemlji spoštoval kot svojega očeta in mu je bil pokoren. Zato je pa tudi v nebesih prošnja svetega Jožefa kakor nekaka zapoved. In prav zadene učeni Gerson, ko piše: »Ko oče prosi otroka, velja prošnja nekako kot zapoved.«

Moremo pa svetega Jožefa prositi prav v vseh zadevah. Drugi svetniki imajo od Boga milost, da jih Bog v posebnih zadevah usliši, zato se Cerkev v raznih potrebah k raznim svetnikom zateka. Sveti Jožef je pa pomočnik za vsakovrstne potrebe, kakor utemeljeno trdi papež Leo XIII., ko piše: »Kakor je nazareški družini v vseh potrebah pomagal, tako tudi sedaj Cerkev s svojim varstvom ščiti in brani.«

VII.

Sveti Jožef nam zgled in pomočnik. O, ko bi mogli tudi mi vsaj nekoliko take sreče uživati, kakor jo je užival sveti Jožef! Posnemajmo ga v njegovih čednostih! Papež Benedikt XV. nam v svojem listu o sv. Jožefu z dne 25. julija lanskega leta posebno tri reči priporočajo.

a) Oni pravijo, da največja kuga našega časa je dejstvo, da se taji Bog in vse božje razodetje. Kaj od tod sledi? Tako nesrečnemu človeku ni mar večnosti, odtegnil se je milosti Kristusovi, ki dušne moči ozdravlja in krepi, zato je prepuščen slabi popačeni naravi, spači se in razbrzda in utone v vsakovrstnih poželjivostih.

Da se tej nesreči izognemo, pojdimo za svetim Jožefom, ki naj nam izprosi milost, da si ohranimo živo in globoko vero v Boga stvarnika, da ostanemo zvesti Jezusu Odrešeniku in moremo po njegovi milosti premagovati strasti, varovati se greha in doseči srečno večnost.

b) Drugič govore sveti Oče delavcem, katerim preti nalezljiva bolezen socializma, ki je največji sovražnik krščanske misli. Socializem tudi taji Boga, neumrjčnost in večnost. On gleda na človeško družbo, v kateri je na eni strani neznosno pomanjkanje življenskih potrebščin, na drugi pa silno bogastvo posameznikov. Polni besnega sovraštva do teh zares krivičnih razmer hočejo socialisti ves ta družabni red s silo prekucniti, pa naj tudi kri teče v potokih.

Posebno delavcem stavijo sveti Oče sv. Jožefa pred oči. Z Leonom XIII. priznajo delavcem pravico da si prizadevajo za boljše stanovske razmere, toda naj ne zapuste poti pravičnosti. Nespametno bi bilo rabiti silo in zasnovati krvave prekucije, ki bi družabno zlo le povečale, ne pa zmanjšale, kakor vidimo čez in čez, posebno na Ruskem. Sv. Oče svare delavce, naj ne zaupajo obljubam nasilnih prekucuhov, ampak pogledajo naj na zgled sv. Jožefa in naj zaupajo njegovi mogočni priprošnji. Saj je bil sv. Jožef preprost delavec, bil je tesar in je z žulji svojih rok sveto družino z vsem potrebnim oskrboval. Živel je v nizkih razmerah zadovoljen; hrepenel je po velikem boga-

stvu, toda ne po minljivem, ampak po bogastvu čednostnega, bogoljubnega življenja v popolnem zaupanju v božjo previdnost, ki pripelje iz doline solza v presrečno večno domovino. V tej luči pravijo sv. Oče: »Delavci naj se od sv. Jožefa uče presojeti minljive časne reči v svetlobi trajnih, večnih dobrin; v neprilikah vsakdanjega življenja naj jih tolaži upanje na nebeško plačilo. Za to plačilo pa naj se trudijo v pokorščini do Boga s treznim, pravičnim in pobožnim življenjem.«

c) Nazadnje omenjajo sv. Oče še družinsko življenje. Oh, družinske vezi so se precej zrahljale. Po več krajih, posebno po mestih in brezverskih družbah ni več zakonske zvestobe. Otroci, posebno dekleta so se podale na pot prostega, poželjivega življenja. In pokorščina se izgublja, pač pa raste nepremagljiva trma, grda svojevoljnost. Zato je vedno več družin nesrečnih.

Sveti Oče priporočajo zgled sv. Jožefa in svete družine. Ta družina, akoravno nizka in siromašna in delavska, je bila vendar najbolj srečna na vsem svetu. Zakaj? Vladal jo je sveti strah božji, hitra in popolna potrebna pokorščina, zadovoljni z malim so vsi le po tem hrepeneli, naj bi se zgodila volja božja in bi po njej dosegli srečno večnost. Gospodarji, glejte na sv. Jožefa in si po njegovem zgledu svoje družine uravnajte! Uživali boste mirno, tiho srečo, ako boste vsi, oče in mati in otroci, imeli sveti strah božji, ako se boste varovali greha, trme, samoljubnosti, surovosti, vpitja in zmerjanja, pa živeli v medsebojni ljubezni, popustljivosti in pokorščini. Oh, molite, posvečujte nedelje in praznike, prejemanje sv. zakramente, častite presveto Srce Jezusovo, ljubite prečisto Devico Marijo in zaupajte priprošnji svetega Jožefa in ohranili se boste na potu pravega miru na zemlji in boste srečni v večnosti.

Blagoslov Boga Očeta in Sina in sv. Duha naj pride nad vas in ostane nad vami vekomaj.

V Ljubljani, dne 24. februarja 1921.

† Anton Bonaventura,
škof.

Sv. Efrem Sirski.

Z okrožnico »Principi Apostolorum« z dne 5. okt. 1920 (A. A. S. 1920, str. 457 sl.) je proglasil papež Benedikt XV. sv. Efrema Sirskega za cerkvenega

učitelja (Doctor Ecclesiae Universalis) in določil za praznovanje njegovega godu Urbi et Orbi 18. junija. Za praznovanje godu sv. Efrema Sirskega velja

dekret svetega zbora za obrede z dne 14. oktobra l. 1920, ki se glasi:

URBIS ET ORBIS

Die 18. iunii.

S. Ephraem Syri, Diaconi, Conf. et Ecclesiae Doctoris.

Duplex.

Omnia de Communi Doctorum, praeter sequentia.

In I. Vesperis.

Ad Magnif. Ant. O Doctor óptime, Ecclesiae sanctae lumen, beáte Ephraem, divinae legis amátor, deprécare pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Deus, qui Ecclesiam tuam beáti Ephraem Conféssoris tui et Doctóris mira eruditíone et praecláris vitae méritis illustráre voluisti: te súpplices exorámus; ut, ipso intercédente, eam advérsus erróris et pravítatis insídias perénni tua virtúte deféndas. Per Dóminum.

Et fit Commemoratio Ss. Marci et Marcelliani Mm., Ant. Istórum est enim. *V.* Laetámini in Dómino.

Oratio.

Praesta, quaésumus, omnípotens Deus: ut qui sanctorum Mátyrum tuórum Marci et Marcelliani natalítia cólimus; a cunctis malis imminéntibus eórum intercessiónibus liberémur. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Ephraem, natióne Syrus, Nísibi, Mesopotámiae urbe, patre agrícola et idolórum sacerdote natus, domo expúlsus, adhuc iúvenis ad sanctum Iacóbum episcopum se cóntulit, a quo baptizátus, brevi ita sanctítate et doctrína profécit, ut in schola Nísibi florénte magíster fúerit constitútus. Post Iacóbi episcopi mortem, Nísibi a Persis capta, Edéssam proféctus est: ubi primum in monte inter mónachos consédit, deínde, ut plúrimos ad se confluéntes hómines vitáret, vitam duxit eremíticam. Edessénae Ecclesiae diáconus ordinátus, et ob humilitátem sacerdotium recúsans, ómnium virtútum splendóre enítuit, et pietátem et religiónem vera sapiéntiae professione sibi comparáre satégit. Spem omnem in solo Deo defixam habens, quaevis humana ac transitória contémpnens, divina ac sempitérna assidue concupiscébat.

R. Honéstum.

Lectio v.

Caesaréam Cappadóciae, divino ductus spiritu, cum petíisset, ipsum ibi os Ecclesiae Basilium vidit, et utérque mútua consuetúdone oportúnum in modum usus est. Ad innúmeros erróres refelléndós, qui, tunc témporis grassántes, Ecclesiam Dei divexábant, atque ad mystéria Dómini Nostri Iesu Christi sédulo illustránda, plúrimas édedit lucubratiónes, syro sermóne compósitas, et fere omnes in linguam graecam versas; atque, teste sancto Hierónymo, ipse ad tantam venit claritúdinem, ut, post lectiónem Scripturarum, públice in quibúsdam ecclesiis eius scripta recitaréntur.

R. Amávit.

Lectio vj.

Univérsa illius ópera, tam spléndido doctrínae lúmine reférta, effecérunt, ut idem Sanctus, adhuc vivens, tamquam Ecclesiae Doctor, magno honóre hábitus fúerit. Métrica quoque cántica compósuit in laudem Beatíssimae Vírginis Mariae ac Sanctorum: quam ob causam a Syris Spíritus Sancti cíthara mérito fuit appellátus. In mirífica ac pia devotióne erga eámdem Vírginem Immaculatam primam excelluit. Méritis plenus, Edéssae, in Mesopotámia, décimo quarto caléndas iúlii, decéssit sub Valénte príncipe: eúmque, instántibus plúribus Sanctae Romanae Ecclesiae Cardínalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbátibus, et religiósís familiis, Benedíctus Papa décimus quintus, ex Sacrórum Rítuum Congregatiónis consúlto, universális Ecclesiae Doctórem declarávit.

R. Iste homo.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secúndum Matthaéum.

Cap. 5, 13—19.

Lectio vij.

In illo témpore: Dixit Iesus discipulis suis: Vos estis sal terrae. Quod si sal evanúerit, in quo salíetur? Et réliqua.

Homilia sancti Ephraem Syri, Diaconi.

Sermo de vita et exercitatione monastica.

Praeclárum est bonum inchoáre atque perficere, et gratum Deo esse et útilem próximo, ipsique summo ac dulcíssimo rectóri nostro Christo Iesu placére, qui ait: Vos estis sal terrae, et columna caelórum. Labor afflictiónis tuae, dilectíssime, tamquam somnus est; porro labóris réquies inenarrábilis atque inestimábilis. Atténde ergo tibi ipsi solícite, ne utrúmque páriter amíttas, dum néutrum

plene persequéris, praeséntem scilicet sempiternámque laetitiam. Stude pótius perféctam virtútem cónsequi, ornátam atque insignítam ómnibus quae diligit Deus. Hanc si assequáris, numquam irritábis Deum, neque próximum tuum violábis.

℞. Iste est.

Lectio viij.

Porro virtus ista, única uniúsque speciéi dicitur, variárum virtútum in se ipsa habens pulchritúdinem. Diadéma régium absque pretiósissimis lapídibus candentibusque margarítis connecti textíque non potest; ita et haec única virtus sine variárum fulgóre virtútum constáre nequit. Est enim profécto simillima diadématí régio. Nam, ut illi, si lapis unus aut margaríta defúerit, in régio cápítis lúcere pléniter nequit; ita et haec única virtus, nisi virtútum ceterárum honóre consératur, perfécta virtus non appellátur. Similis item est pretiosíssimis épulis, exquisitíssimis condiméntis praeparátis, sed sale caréntibus. Sicut enim pretiósí illi cibi sine sale cómedi néqueunt; ita et ista virtus unifórmis, si variárum virtútum glória et honóre decorétur, absit autem Dei proxímique diléctio, vilis prorsus atque contemptibilis est.

℞. In médio Ecclésiæ.

Pro Ss. Marco et Marcelliano Mm.

Lectio ix.

Marcus et Marcellíanus, fratres Románi, propter cristiánam fidem a Fabiáno duce comprehénsi, ad stípitem alligati sunt, pédibus clavis confixis. Ad quos cum ita loquerétur iudex: Resipiscite, míseri, et vos ipsos ab his cruciátibus erípíte, responderunt: Numquam tam iucúnde epuláti sumus, quam haec libénter, Iesu Christi causa, perférimus, in cuius amóre nunc fixi esse cóepimus. Utinam tándiu nos haec pati sinat, quámdiu hoc corruptíbili corpore vestiti érimus! Qui diem noctémque in torméntis divinas laudes canéntes, dénique, telis transfíxi, ad mártýrii glóriam pervenérunt. Quorum córpora via Ardeatína sepúlta sunt.

Te Deum laudámus.

Sicubi autem ix Lectio alicuius Officii simplici non fuerit dicenda, erit sequens.

Lectio ix.

Adépti sunt quidam huiúsmodi virtútem, ipsámque véluti régium diadéma conseréntes, multum ex ea ornamenti cepérunt. Póstrmodum vero, vilíssimae rei cuiuslibet grátia, virtútem ádeo illústrem deduxérunt ad nihilum. Alligáta enim est illórum mens terrenárum rerum curis, atque vínculis huiúsmodi praepedita virtus caelum intráre non pótuit. Vigilánter itaque, cave, dilécte mi, ne, teipsum his néxibus vínciens, inimíco ad praedam páteas; neque

mirábilem illam claríssimámque virtútem amíttas, quam tanto labóre quaesiisti, neque illam prohibeas caeléstes ingredi iánuas, neque rubóre confúsam ante thálamum státuas, neque capillo uno humi affígi permíttas. Céterum da illi liberam fidúciam vocémque excélsam, ut exsúltans intróeat thálamum, ac sublímí voce sua praémia répetat.

Te Deum laudámus.

Ad Laudes fit Commemoratio Ss. Marci et Marcelliani: Ant. Vestri capilli cápitis. V. Exsultábunt sancti.

Vesperae a Capitulo de sequenti, Commemoratio praecedentis ac Ss. Gervasii et Protasii Mm.

Missa in médio Ecclésiæ, praeter Orationem Deum qui Ecclésiám, ut in Officio.

De S. Ephraem Diacono, Confessore et Ecclesiae Doctore.

Elogium Martyrologio Romano inserendum.

Die 18. iunii.

Edéssae, in Mesopotámia, sancti Ephraem, Diáconi Edesséni et Confessóris; qui, post multos labóres pro Christi fide susceptos, doctrína et sanctitáte conspicuus, sub Valénte imperatóre, quiévit in Dómino, et a Benedícto Papa décimo quinto Doctor Ecclésiæ universális est declarátus.

Quum nuperrime Litteris Encyclicis *Principi Apostolorum* diei 5. octobris vertentis anni Sanctus Confessor Ephraem, Diaconus Edessenus, Doctor Ecclesiae ab Apostolica Sede declaratus sit, eiusque festum, sub ritu duplici celebrandum, in Calendario Universalis Ecclesiae die decima octava iunii insertum fuerit; Officium de eodem Sancto Ephraem proprium cum Missa, nec non Elogium Martyrologio Romano inserendum Rmí Dñi Patriarchae Antiochenus Syrorum, Antiochenus Maronitarum et Babylonensis Chaldaeorum supremae sanctioni Sanctissimi Domini Nostri Benedicti Papae XV humiliter subiecerunt. Sanctitas porro sua, referente infrascripto Cardinali Sacrae Rituum Congregationi Praefecto, suprascriptum Officium cum Missa de Sancto Ephraem, Confessore atque Ecclesiae Doctore, eiusque Elogium Martyrologio Romano ad diem 18. iunii inserendum, ab eodem Sacro Consilio revisum ac dispositum, suprema Auctoritate Sua approbavit: servatis Rubricis.

Contrariis non obstantibus quibuscunque. Die 14. octobris 1920.

† A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae,
S. R. C. Praefectus.

L. † S.

Alexander Verde, *Secretarius.*

18.

Novomašniki l. 1921.

V smislu in po določilu kan. 998 C. I. C. se s tem naroča, da naj se v vseh župnih in redovniških cerkvah na prvo nedeljo po prejemu objave tega odloka razglase s prižnice letošnji novomašniki. Vernikom naj se hkrati priporoči, da naj prav goreče molijo za novomašnike, da bi bili duhovniki po Srcu Jezusovem.

Posvečeni bodo letos v novomašnike naslednji gg. bogoslovci ljubljanske škofije.

Iz IV. letnika: Hiti Franc iz Novega mesta, Krauland Franc iz Stare cerkve, Lovšin Jožef iz Ribnice.

Iz III. letnika: Ahčin Janez iz Domžal, Cuderman Kristijan iz Tržiča, Kek Franc iz Trebnja, Kirar Franc iz Šmarjete, Koretič Franc iz Kostanjevice, Košiček Jožef iz Žužemberka, Repnik Franc iz Višnje gore, Štrukelj Alojzij od Sv. Vida nád Cirknico, Veiter Janez iz Mengša, Žagar Janez iz Hrenovic.

19.

Nabirka za pogorelce v Osojniku, župnija Semič.

Predsedstvo poverjenišva za notranje zadeve v Ljubljani je poslalo semkaj z dopisom z dne 25. januarja 1921, št. 640-pr, sledeči poziv:

»Dne 17. oktobra 1920 je upepelil požar v Osojniku, občina Semič pri Črnomlju, enainvajset posestnikom 16 hiš in 75 gospodarskih poslopij in hlevov, vso hišno in gospodarsko opravo, živež, obleko in perilo.

Škoda znaša nad 2 milijona kron, zavarovalnina pa le 14.800 kron.

Ker so pogorelci v hudi bedi in si po svoji lastni moči ne morejo pomagati, razpisujem s tem nabiranje

milih darov po celi Sloveniji.

Darove sprejema v Ljubljani poverjenišvo za notranje zadeve (ravnateljstvo pomožnih uradov) in mestni magistrat ljubljanski, na deželi pa vsa okrajna glavarstva in politične ekspoziture ter mestni magistrat v Celju, Mariboru in Ptujju.

Župni uradi naj nabirko oznanijo, priporoče in izvrše ter naj nabrane zneske pošljejo ordinariatu ali dotičnim okrajnim oblastvom najkasneje do konca marca 1921. V primerih, da se odpošlje znesek okr. glavarstvu, naj se ordinariatu naznani nabrana vsota.

20.

Vojaška pokopališča.

Poverjenišvo za uk in bogočastje v Ljubljani je sporočilo semkaj z dopisom z dne 25. oktobra 1920, št. 4685, sledeče:

»Ministrstvo vere je z odlokom z dne 22. marca 1920, št. 1791, poslalo predsedništvu deželne vlade sklep ministrskega sveta, da naj se ustanovi pri predsedstvu deželne vlade poseben urad za vzdrževanje vojaških pokopališč in grobov. Obenem je ministrstvo naročilo, da predsedništvo predloži detajliran proračun za ustanovitev takega urada. Proračun je bil predložen ministrstvu vere s poročilom predsedstva deželne vlade z dne 22. maja 1920, št. 5294. Na to poročilo in na ponovno urgenco pa je ministrstvo vere z odlokom z dne 18. septembra 1920, V. br. 9348, odgovorilo, da v državnem proračunu za leto 1920/21 ni predviden nikak znesek, niti kot izredni kredit, za vzdrževanje vojaških grobov v Sloveniji. Vsled tega se ne more ustanoviti za to posebnega urada,

ampak morajo v smislu člena 3 uredbe za vzdrževanje vojaških grobov in pokopališč prevzeti to skrb cerkvene občine in župnije.

Škofijski ordinariat se o tem obvešča z naprosilom, da izvoli potom podrejenih cerkvenih oblasti urediti glede vzdrževanja vojaških grobov in pokopališč potrebno v smislu ministrske naredbe z dne 12. decembra 1919, »Uradni list« št. 41 ex 1920. V to svrhu je pri poglavju muzej in spomeniški urad preliminiran pavšalni znesek 20.000 kron, s katerim naj bi se oskrbela vsaj najnujnejša dela pri vojaških grobovih in pokopališčih, ki vsled dosedanje zanemarjenosti najbolj potrebujejo poprave in skrbstva.

V smislu tega dopisa, in ker tudi pieteta do grobov to zahteva, naj prizadeti župni uradi do 15. marca t. l. sporoče semkaj obseg nujno potrebnih del za ureditev vojaških grobov in pokopališč ter proračun za ta dela.

Poziv.

Gospodje duhovniki, ki so bili rojeni na ozemlju ljubljanske škofije pripadajočem po rapalski pogodbi Italiji, naj čim prej sporoče ordinariatu, ali bi bili pripravljene iti službovat med svoje ožje rojake in zamenjati svoja službena mesta z duhovniki, ki bi ne mogli ostati na ozemlju, ki se bo ločilo od ljubljanske škofije.

Razne opomnje.

Fasije duhovniških nadarbin. Poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani je sporočilo semkaj z dopisom z dne 6. decembra 1920, št. 5751, da je ministrstvo ver z odlokom z dne 16. novembra 1920, št. 10.662, ugodilo prošnji ordinariata z dne 11. maja 1920, št. 2366, da se sme pri polaganju fasij duhovniških nadarbin všteti bera v znesku, ki ga izkazujejo zadnje potrjene fasije, in sicer do konca leta 1921.

V istem dopisu dostavlja poverjeništvu dalje: Radi tega bodo ostale fasije skoro neizpremenjene; vpoštovati bo treba le povišane davke in nekatere druge izpremembe, ki se napovedujejo.

Da pa ne bo treba kar fasij zvrstoma reševati, namerava poverjeništvu predložene fasije pustiti do konca leta 1921 nerešene. Reševale se bodo le v nujnih slučajih, kjer gre za večje prispevke, n. pr. pri zvišanih zneskih kaplanske prehrane.

Za l. 1922 bo pa treba vse predložene fasije rešiti po tedanjih predpisih, pri čemer se bodo poravnale tudi razlike pro praeterito.

Interkalarni računi. Poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani je na tukajšnjo prošnjo z dne 11. maja 1920, št. 2365, sporočilo semkaj z dopisom z dne 18. decembra 1920, št. 5855, da je ministrstvo ver z odlokom z dne 26. novembra 1920, št. 12.058/20, dovolilo za čas do 31. decembra 1921, da se sme zaračunati v interkalarnih računih na dohodkih iz nadarbinskih zemljišč čisti katastralni donos, oziroma od zemljišč, danih v najem, najemnina. Zato gospodarski račun odpade.

Zabрана duhovnih opravil in draginjske doklade. Ministrstvo ver je sporočilo semkaj z dopisom z dne 31. januarja 1921, V. K. Br. 209, da duhovniki, suspendirani ab officio ne morejo prejemati dnevnic

oziroma draginjskih doklad iz državnih sredstev in se jim morajo zato ustaviti.

Vpis nezakonskega rojstva, poprava matic. V primerih, ko se po proglasu smrti soproga dozna, da otrok, rojen v odsotnosti moža, ni smatrati kot zakonski, ne smejo župni uradi na obvestilo ali sklep okrajnega sodišča sami matice v tem smislu popravljati, ampak je treba na prošnjo stranke ali sodišča odredbe ordinariata in deželne vlade.

Župni uradi naj torej vse tozadevne sklepe okrajnih sodišč potom ordinariata predložijo deželni vladi, ki bo potem odredila popravo matrik (vpis nezakonskega rojstva). Vlogi je dodati službeni rojstni in krstni list dotičnega otroka.

Matična poročila. Ordinariatu dohajajo od okrajnih oblastev pritožbe, da nekateri župni uradi zelo neredno in šele na večkratne opomine pošiljajo izkaze o gibanju ljudstva, mesečna poročila umrlih in nezakonsko-rojenih otrok itd.

Ker se radi zakasnelih izkazov o gibanju ljudstva ovira točno izvrševanje statističnega dela in ker so od pošiljanja poročil umrlih in nezakonsko rojenih otrok zavisne tudi osebnopravne zadeve, se župni uradi opozarjajo, naj v teh pogledih točno vrše svoje uradne dolžnosti.

Sv. olja. Dekanijski uradi se obveščajo, naj prispevkov za sv. olje ne pošiljajo prej, dokler ne dobe računa od ordinariata, ker so radi draginje oljičnega olja dosedanji prispevki premajhni in se morejo isti določiti šele po končanem računu. — Pri tej priliki se pripominja, naj se posodice za sv. olja dobro osnažijo, tako večje, kakor tudi manjše.

Šematizem za l. 1921. Župni uradi naj ordinariatu sporoče število duš v župniji po zadnjem ljudskem štetju.

Skofijski ordinariat v Ljubljani, 25 februarja 1921.

Vsebina: 16. O sv. Jožefu (pastirski list). — 17. Sv. Efremski. — 18. Novomašniki l. 1921. — 19. Nabirka za pogorelce v Osojniku. — 20. Vojaška pokopališča. — 21. Poziv. — 22. Razne opomnje.